

dagsmand. Men hvis vi Rigsdagsmænd skulde finde paa at ville sætte os over andre — at de udenfor skulde gøre det, behøver vi ikke frygte for —, maa jeg sandelig sige: Maa vi ikke være her? Jeg vil lige saa lidt være et Overmenneske som et Undermenneske; blot jeg kunde blive et ganske almindeligt Menneske, var det nok, og ikke saa lidt endda — eller „almindelig“ burde maaske endda stryges; blot jeg kunde blive et Menneske, var det nok. Lad os vente med Overmennesket, til vi er døde eller er blevet gamle, saa er vi saa dejligt af Vejen, saa kommer Berømmelsen af sig selv — og Berømmelsen, der udtales, kan jo have mange Grunde. Den kan f. Eks. have den, at man virkelig synes, at den vedkommende fortjener den; det, tror jeg nu, er de mere sjældne Tilfælde. Men den kan ogsaa have den Grund, at en eller anden kan forme en smuk Tale over vedkommende og blive berømt paa, at han kan holde saadan en smuk Tale. Det er jo altid et Formaalt at kunne tale godt om sin Modstander, som ikke er mere, saa bliver man et stort Menneske — det er man da tilbøjelig til at tro om sig selv, og hvad skønnere er der end at være glad ved sig selv?

Det er ganske interessant, naar man har gennemlevet en Valgkampagne med mindre Held — og de fleste af os har vel nok prøvet at dumpe —, at lægge Mærke til, at medens man, saa længe man staar i Ildlinien, behandles som en fuldkommen Idiot — det sker netop, for at ingen skal stemme paa en —, bliver Resultatet bagefter saa meget pragtfuldere „paa Grund af den virkelig gode Modstander, vedkommende havde“. Tror nu nogen, at de rosende Ord skal forstaas til Gunst for ham, der ikke bliver valgt? Jeg tror det i hvert Fald ikke. Nej, Meningen med de rosende Ord er som saa ofte, at det i Virkeligheden er ham, der blev valgt, der bliver rost, derved at han altsaa har kunnet slaa den anden saa drabeligt — og saa har man tillige fremstillet sig som en honnet Modstander, der sænker Kaarden. Jeg vil, som sagt, have mig meget fræbdt at blive betragtet som Overmenneske, men ikke des mindre er det en given Ting, at der her som overalt er en Tilbøjelighed til at ville fabrikere Overmennesker. Maa jeg have Lov at sige, at her synes jeg, Pressen undertiden gaar videre end nødvendigt. At den gaar videre, end den mener, derom nærer jeg ingen Tvivl, for har man haft den Lykke bag Kulissen at høre, hvorledes denne eller hin omtales, og derefter faar at se,

hvor udmærket en Mand han er, naar han kommer i Avisen, saa tror jeg, man undertiden vil faa at se, at der er stor Forskel.

Trods alt mener jeg altsaa, at det parlamentariske System har sine Fordele, naar man vil tage det, som det er, vil tage os Rigsdagsmænd som Mennesker, der gør vort bedste for Land og Rige, om jeg saa maa sige. Men naar nu en Gang ikke des mindre Parlamentarismen staar forholdsvis daarligt, maa det dog have en vis Begrundelse. Der kan fornuftigvis findes Handlinger, som man afgjort maa fordømme fra et parlamentarisk Synspunkt, fordi man ikke kan erkende, at det, der her sker ved Afstemninger, er Udtryk for en inderlig Overbevisning, men man tværtimod maa sige, at det kun er Udtryk for en partipolitisk Opfattelse. Til Ting af denne Art maa jeg afgjort henregne det, der er sket, naar de radikale Partier er gaaet mod saadanne Skatter som Luksusskatter, thi det er min fuldkommen sikre Overbevisning, at i Princippet kan de intet have derimod; disse Skatter rammer ikke Mennesker, som ikke kan taale at bære dem, for de paagældende kan unddrage sig dem ved ikke at nyde de Ting, her er Tale om. Jeg vil hævde, at uden Hensyn til, om man er Flertal eller Mindretal, maa man altid være villig til at yde Staten det, som Staten nu en Gang maa have. Jeg vil hævde, at det, at man ikke vil det, er lige galt, enten der i dette Ting er Tale om Socialdemokrater og Radikale eller i Københavns Borgerrepræsentation om en enkelt Person, som hører til Venstre, og som jo gennem sin Politik modsætter sig, at Kommunen faar, hvad den nu en Gang maa have. Jeg tror fuldt og fast, at hvis man her kunde komme ind paa at vise mere Storsyn overfor det, som Landet maa have, vilde det parlamentariske System derved gavnes.

Vi staar inden ret længe overfor Valget, og Socialdemokraterne venter sig en hel Del deraf; og for saa vidt som taagede og uprøvede, i hvert Fald her i Landet uprøvede Teorier altid har en vis Tiltrækning for mange Mennesker, er det ikke godt at vide, om den Forventning, Socialdemokraterne har om et for dem heldigt Valg, sker Fyldst eller ikke. Det, Socialdemokraterne navnlig vil, er at regulere, og det kan til Tider heller ikke være at foragte, hvis der ellers er noget at regulere paa; men den første Betingelse for at kunne regulere tror jeg rigtignok er den, at der skabes Virksomheder. I Øjeblikket, hvor vi har en ikke helt ubetydelig Arbejdsløshed, trænger vi efter min Mening